

comité geschiedde en er van haar geen opdracht tot het inzetten van deze steunactie was uitgegaan.

Prachtig was ook de solidariteit onderling. Te vergeefs trachtten de besturen van de R.K. Tram-bond St. Raphael en de Prot. Christ. Bond hun schappies er tussen uit te plukken en aldus de staking tot mislukking te doemen. Het lukte niet, ook niet na de vier-urige vergadering op Maandag 2 Aug., welke eigenlijk meer een vier-urige veldslag was en waarvan zelfs de R.K. Volkskrant moest erkennen, dat dit de rumoerigste vergadering was, welke de R.K. bond ooit in haar bestaan gekend had. Het besluit was, dat men alleen dan aan het werk zou gaan, wanneer ook de kameraden uit de andere organisaties zulks gezamenlijk besloten.

Het onverwachte einde van dit conflict kwam toch nog op de vergadering van Dinsdag 2 Aug. van de Ned. Ver. van Spoor- en Tramweg Personeel. Na een openingswoord van de voorzitter, nam de gesl. bestuurder de Later het woord, die begon met het uitstorten van een lawine van banvloeken over de leden, geregeld door interrupties gestoord, en waarbij hij o.a. verklaarde, dat de stakers er niet op moesten rekenen, dat de directie van de H.T.M. er ook maar over prakkiseerde met de stakingsleiding te onderhandelen. Dat de onderhandelingen net op Vrijdag 30 Juli in een vruchtbaar stadium waren gekomen, doch dat nu alles weer teniet was gedaan door het onbezonnen optreden van de leden zelf. Welke verklaring door de aanwezigen met een homerisch gelach en gefluit en gejoel werd ontvangen. Hij drong er voorts met klem op aan, direct het werk te hervatten, wat beantwoord werd met een luid „noot“. Gevraagd of er nog aanwezigen waren, die in discussie wensten te gaan, werd er luide van de zaal uit geroepen: „Touw, Touw“. Dit was de voorzitter van de stakingsleiding, welke dan ook even later onder doodse stilte het woord nam. Na enkele terechtwijzingen aan het adres van het bestuur, verklaarde hij, dat inderdaad het conflict als opgeheven beschouwd diende te worden, omdat naar de mening van de stakingsleiding de voorstellen van de directie der H.T.M. zeer ver aan de eisen van de stakers tegemoet kwamen. Hier kwam iets naar voren, waar we zo straks nog nader op terug komen, n.l. dat zonder de stakers van tevoren er van in kennis te stellen, zelfs zonder dat de stakers gelegenheid hadden over al of niet aan het werk gaan te stemmen, de stakingsleiding in feite voor de stakers een besluit genomen had. Het slot van deze vergadering was wederom zeer onoverzichtelijk, daar de reeds genoemde bestuurder de Later meende nog weer het woord te moeten nemen en een aanval op de voorzitter van de stakingsleiding te openen. Hij werd echter gewoon door de vergadering weggehoond en zonder dat de voorzitter gelegenheid had gehad de vergadering te sluiten, gaf hij met een slag op de voorzitterstafel te kennen, dat de vergadering geëindigd was en liep hij geheel overstuur weg. De voorzitter van de stakingsleiding Touw nam daarop wederom het woord, wakte op gezamenlijk de staking op te heffen, allen trouw lid van de organisatie te blijven en hij voegde er aan toe, dat zeker kon worden bereikt dat leden uit de stakingsleiding het bestuur in de N.V. zouden overnemen, dus dat men een en ander met vertrouwen tegemoet zou kunnen zien. Hiermede was dus aan dit conflict een einde gekomen, daar ook de leden van de andere organisaties, geheel volgens hun reeds genomen besluit, wederom aan het werk togen.

(Wordt vervolgd.)

„Met taai geduld uit de schuld.“

Geeft Uw bijdragen voor

„Spartacus op de Vesuvius.“

Adres: Jac. Rijpkema, den Haag,

Stortenbekerstraat 7.

SPARTACUS VACANTIEWEEK

Een deelnemer schrijft ons:

Wat is die week gauw voorbij getrokken! Dat zal voor allen wel de eerste indruk zijn, wanneer zij zoals wij, op deze eerste dag van het weer-thuis-zijn, nog eens proberen alles in hun gedachten te doorleven. Het is zo de gewoonte bij vacaties als eerste beslissende factor de kwestie van het weer te stellen. We kunnen over het weer niet roemen, want er is tamelijk veel regen gevallen, maar joch ook weer niet zóveel, dat de deelnemers dag aan dag zich in het kamphuis moesten vermaken. Het programma moest van tijd tot tijd worden gewijzigd, maar bijzonder storend heeft dit toch niet gewerkt. Natuurgenot, ontspanning, vreugde, ontwikkeling en kameraadschap, dat alles heeft het zomerkamp van Spartacus ons allen opgeleverd. Ook de deelname was goed en de moeilijkheden verbonden aan een vacantieweek waar de leeftijden van de deelnemers varieerden van 1 tot 68 jaar, zijn op werkelijk goede wijze overwonnen, doordat de overtuiging sterk leefde, dat het voor allen een goede week moest worden.

De lezer zal begrijpen, dat het niet mogelijk is een verslag te brengen dat naar tijdsorde precies aangeeft wat de kampbewoners hebben beleefd. We volstaan dus met een algemeen overzicht. Daarbij zal het duidelijk zijn, dat ook de smaak en de waardering van al het samen genotene bij de deelnemers verschillend zal zijn. Maar wat goed was, dat is juist, dat er voor allen wat van hun gading was en dat door de deelnemers zelf zo sterk werd gestreefd, naar het ontplooiën van eigen initiatief in het programma. Daardoor werd het zelfdoen en het gezamenlijk doen, ook het voor allen doen, op buitengewoon goede wijze bevorderd.

Bezien we nu eerst het meest ernstige deel: de inleidingen. Daarvan viel er door omstandigheden één uit, n.l. die over „De positie en de strijdwijze van de arbeidersklasse“. Zo bleven een drietal over. Deze waren: **De huidige structuur van het kapitalisme en de wereldsituatie**; over „De Amerikaanse negers en hun poezie“, en tenslotte een bespreking over **Arthur Koestlers boek „Dieven in de nacht“**, gepaard gaande met een beschouwing over de communes in Palestina, de politieke situatie aldaar en de lessen, die daaruit voor de internationale arbeidersbeweging te trekken zijn. Alle inleidingen werden door discussie gevolgd. In de eerste inleiding werd, om tot verdieping van gedachten te komen, niet alleen onze eigen visie gebracht omtrent het huidige kapitalisme, maar ook de beoordeeling van de nationaal-socialist Fried en in het bijzonder van de oud-Trotskyist James Burnham aan de hand van hun werken „Wending der wereld-huishouding“ en „Machtsovername der Bewindvoerders“. De tweede beschouwing ving aan met een uiteenzetting over de positie die de Amerikaanse negers van de slaven tijd af hadden gehad en verkregen. Vervolgens, hoe zij in een blanke wereld, die hen gebruikt, schuwt en als minderwaardig behandelt, hun worsteling voerden en voeren om erkenning, bevrijding en verheffing. Op buitengewoon goede wijze kwam tot uitdrukking in de daarna voorgedragen gedichten, hoe dit proces een groei van, ook geestelijke, onderworpenheid naar zelfbewustheid betekende.

De inleiding over „Dieven in de Nacht“ bracht ons inzicht inzake het historische verloop van de Joodse communale nederzettingen in Palestina, de moeilijkheden die daaraan waren verbonden en het sterke idealisme dat deze mensen dreef en hun ik-zijn door het wij-zijn deed vervangen. Desniettemin werd duidelijk, dat de internationale arbeidersbeweging, die veel kan leren uit de daar ondernomen pogingen, toch ook nog voor veel andere opgaven en moeilijkheden komt te staan. Als algemeen conclusie over de inleidingen zouden wij de opmerking willen maken, dat er niet zozeer behoefte bestaat aan meerdere inleidingen als de houdene, maar dat er voor de toekomst naar zal moeten worden gestreefd, om ruimer gelegenheid voor discussie te nemen. Het spreekt vanzelf, dat een zomerkamp niet in staat is, problemen geheel op te lossen en trouwens een strijdende arbeidersbeweging komt daarmee nooit geheel gereed, maar een tekort aan discussie-tijd werd toch wel door de belangstellende deelnemers gevoeld. Nu werd de discussie eigenlijk afgebroken, wanneer zij belangrijk begon te worden.

Aan gezamenlijke sport en spel werd aandacht besteed en zeker hebben die eenvoudige spelen en dansen bijgedragen tot de vorming van een werkelijke gemeenschap van ouderen en kinderen, van mannen en vrouwen.

Ondanks het weer, hebben we verder een paar mooie wandelingen gemaakt, die aan het einde toch wel wat lang bleken te zijn. Het was fijn, dat we enkele kameraden in ons midden hadden, die over natuur en historie op bepaalde ogenblikken iets konden vertellen. Het mierenest als dierenmaatschappij. Het ontstaan van de oude Hessenwegen; de koepelgraven en hun inhoud aan potten, urnen, stenen wapenen en werktuigen; de postwegen en, in verband met het verraad van de Hamburgse postbode van de aanwezigheid van Prinselijke troepen in het Gooi in 1650, de verhouding tussen naar staatsmacht strevende Oranjes en de regenten, die zelf wilden heersen, brachten verrijking van kennis en inzicht, zonder dat daarvoor nu direct inleidingen behoeften te worden gehouden.

De gezellige avonden, voornamelijk verzorgd door de deelnemers zelf, waren in het algemeen buitengewoon goed. Wij denken aan de samenhang van eenvoudige liedjes over strijd en natuur. We hebben weer zingen geleerd, al ging het soms nog wat stuntelig. Een van de mooie strijdlidderessen drukken we hierbij in onze krant af. Een tweacterij slaagde uitstekend als propaganda stukje voor de zelfactiviteit van de arbeiders. De tegenstelling regeringsbureau en overleg en anderzijds de schafteer der arbeiders werd goed uitgebeeld.

Hiermede werd werkelijk de positie waarin de klasse verkeert met de allereenvoudigste middelen duidelijk gedemonstreerd. Dit was verreweg het beste wat op dit terrein werd geboden. Jammer dat daarvan niet meer werd gebracht.

Ook datgene wat enkele kameraden brachten aan declamatie, aan gitaarmusiek en aan het voorlezen van een eenvoudig Veluws verhaal, droeg bij tot het brengen van een goede sfeer. Bovendien was de kampvader zo bereidwillig ons op accordeonmuziek te trakteren.

En verder..... wat hebben we onbedaarlijk moeten lachen om de kleine pretentieuze voordrachten, waarvan we slechts noemen: het ontstaan van het Mongoolse ras; het bezingen van de kampweek; de kiespijn-scène; het ballet enz.

Er is zóveel gebracht, zóveel genoten, dat wie zich dit alles nog eens in het geheugen terug roept, de keren dat er wat fout was of niet minder goed voldeed, vergeet.

Aan het slot van dit overzicht menen we nog goed te doen, mede te delen, dat de wedstrijd in het houden van twee-minuten-redevoeringen, de opvoering door de kinderen van een dierenprookje over koning Leeuw en onze dagelijkse (gesproken) kampkrant, bijzonder goed in de smaak vielen. Laten we hopen, dat de bij de sluiting uitgesproken wens, dat dit kamp zal bijdragen tot de activiteit van allen, voor Spartacus en de zelfbeweging van de arbeidersklasse, in vervulling moge gaan.

HET PROLETARIAAT

Wie delft het goud uit d'aarde.
Wie zwoegt in groef en mijn?
Wie weeft katoen en zijde.
Wie levert graan en wijn?
Wie geeft aan alle rijken brood
En leeft er zelf in bitter nood?
Dat zijn de stoere werkers, het proletariaat! (bis)

Wie leefden steeds als slaven
Door heersers onderdrukt?
Wie moest zijn leven offeren
Door leed en zorg gebukt?
O volk, weet toch, dat gij het zijt
Die eeuwen lang bedrogen zijt.
Ontwaakt, gij stoere werkers. Op proletariaat! (bis)

Gij hebt de macht in handen
Uw heersers te verslaan.
Blijft vast aaneengesloten
Dan breekt de vrijheid aan.
Treedt fier de vijand tegemoet.
Geen oorlogsvuur verzwakke uw moed.
Dan zult gij overwinnen, o proletariaat. (bis)

28 AUGUSTUS 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 34

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

DICTATOR DREES

Wanneer wij deze woorden neerschrijven, zien we in onze gedachten verschillende lezers glimlachen. Dat wordt nu immers toch wat al te gek, vader Drees, de huidige minister-president, een man, zo door alle parlementaire politieke partijen geroemd; op het congres van de katholieke arbeiders beweging „geëerd“ als „een der onzen“; een democratisch-socialist; als dictator uitkrijten, dat wordt nu toch werkelijk wel wat te veel.

Laat men voorzichtig zijn. Ook een ander dictator, een veel meer bekende, kreeg de benaming „vader“, zij het dan „vader der volkeren“. Ook andere dictators verklaarden om het hardst, dat hun systeem het meest democratisch was. En laat men dus, met of zonder glimlach, onze beschouwing eens volgen.

Het komt niet bij ons op, Drees als een alleenheerser voor te stellen. De kapitalistische orde laat dat nergens toe. Over de naïeve gedachte, dat Mussolini en Hitler alleenheersers waren en dat Franco en Stalin dat momenteel nog zijn, daarover kunnen wij op onze beurt slechts glimlachen. We geloven, dat het niet nodig is voor onze lezers te beredeneren, dat zij slechts als vertegenwoordigers, symbolen van een geheel systeem, een gehele orde, zijn te kwalificeren. Wanneer wij nu spreken van dictator Drees, hebben wij daarmee ook slechts de bedoeling, aan te geven, dat hij op een bepaald terrein van het Nederlandse maatschappelijke leven, het terrein dat hij de laatste jaren als minister te verzorgen had, dat van Sociale Zaken, een symbolische figuur van een dictatoriaal systeem is.

De komende economische politiek.

In ons artikel van de vorige week „Van Stikker tot Drees“ bespraken wij de vorming en de instelling van het nieuwe Nederlandse kabinet. Wij maakten daarbij duidelijk, dat de plan-economie, voor zover die een staats-socialistische grondslag vond, in het bijzonder bij de leiding van de Partij van de Arbeid, thans als geëindigd moest worden beschouwd. Een grotere vrijheid voor het ondernemersdom, maar dan speciaal, voor de grote maat-

schappijen, zet zich onder invloed van het monopolistische Amerika door. Natuurlijk blijft er een grotere regeringsbemoeienis op het terrein van het economische leven dan ten tijde van het jonge liberale kapitalisme. De staat is b.v. ook in Amerika veel sterker dan voorheen tot de economische dienstknacht van de grote trusts en concerns geworden. Een land als Nederland, dat door de oorlogsgevolgen zo sterk afhankelijk is geworden van Amerika, moet in zijn economische politiek naar diens pijpen dansen. Staats-socialistische illusies worden daarom vervangen door een „vrij baan voor de monopolies“.

Maar van een kapitalistisch herstel binnen de Amerikaanse invloedssfeer kan geen sprake zijn, wanneer niet de rentabiliteit van de Nederlandse economie wordt hersteld.

We gaan dus naar meer vrijheid in het bedrijfsleven, vooral voor de grote ondernemingen, en voornamelijk onder Amerikaanse invloed. Het vervallen van de plannen omtrent Publiek Rechterlijke Bedrijfsorganisatie, ingediend door minister Vos, die een tendens van Staats-socialistische strekking hadden en hun vervanging door de aanhangige voorstellen, waarin een sterker invloed van het bedrijfsleven zelf doorklinkt, is in dit opzicht typerend. Op het terrein van de distributie en de prijspolitiek is te verwachten, dat de politiek der monopolistische vrijheid sterker zal worden betracht. Maar de nieuwe richting van de wederopbouwplannen gelden niet het terrein van de loonpolitiek der regering. Daar blijft de ordening volkomen van kracht en moeten wij zelfs met een versterkte doorvoering rekening houden.

Dit alles eist de rentabiliteit.

En de arbeiders?

Wat gaat dit voor de arbeidersklasse betekenen? De loonstop blijft zo strak mogelijk gehandhaafd en de regering zal er ongetwijfeld naar streven, de beheersing van het loonpeil zo krachtig mogelijk te maken.

Anderzijds, nog steeds geeft de regering belangrijke subsidies op diverse pro-

ducten en ingevoerde artikelen, omdat deze anders in het verleden voor de grote massa veel te duur waren geweest. Dit was dus een onvermijdelijke aanvulling van de loonstop. Bovendien moest de distributie verzekeren, dat, bij de aanwezige schaarste aan goederen, voor de arbeidersklasse iets beschikbaar zou zijn. Ook de prijzenstop had dezelfde strekking. Maar de nieuwe politiek van economische vrijheid eist, dat aan distributie, prijzenstop en subsidies een einde wordt gemaakt. Zo blijft straks— dat is althans het doel — feitelijk alleen de loonstop over. De steeds sterker wordende klanken om verhoging van de huurprijzen houdt hiermede ten nauwste verband. Het geheel komt er dus op neer, dat van overheidswege de uitbuiting van de arbeidersklasse door een laag houden van het loonpeil wordt bevorderd. Dit is het systeem, waarbij de Minister van Sociale Zaken gezien moet worden als de dictator op dit terrein, het terrein van de politiek tegen de arbeidersklasse... een politiek van verscherpte monopolistische uitbuiting.

Het ligt in onze bedoeling in komende artikelen hier, wat nader op in te gaan. Ook de plannen inzake Publiek Rechterlijke Bedrijfsorganisatie (P.B.O.) houden met dit alles ten nauwste verband. Wij volstaan er in dit artikel mede als onze mening te stellen, dat elke z.g. arbeidersorganisatie die zich tot medewerking op dit terrein leent, onderdeel wordt van een ordening, die op de basis van een z.g. klassevrede, de arbeiders zelf tot grotere slavernij bengt. Wij komen daarop in een volgend artikel terug. Nu behandelen wij de ontwikkeling van de loonpolitiek.

Het is voor het verkrijgen van een goed inzicht onvermijdelijk, een stukje geschiedenis te brengen. Het jonge kapitalisme zag ook de arbeidskracht als een waar, die vrij op de markt kwam. Toen in 1907 in het Burgerlijk Wetboek dringend bepalingen moesten worden opgenomen inzake de arbeidsovereenkomsten, werden dan ook slechts algemene regelen gesteld omtrent de richtige nakoming van aangekane contracten en de wijze waarop bij schending dier regelen „recht“ kon worden verkregen. De positie van de arbeiders bracht mede, dat zij daarbij als „sociaal zwakkeren“ enige bescherming verkregen.

Vervolg op pag. 4.

VAN HET STAKERSFRONT

Vervolg op het artikel over de staking bij de H.T.M.

Nu de verschillende punten, die ons in dit conflict opgevallen zijn. De inzet van dit conflict was buitengewoon goed. Hier toonden arbeiders, uit geheel verschillende organisaties afkomstig, te begrijpen, dat zij alleen door een eensgezind optreden in staat zouden zijn de aanslagen op hun levenspeil af te slaan. De eenheid van optreden was werkelijk voortreffelijk. Het conflict stond er schitterend voor, mede door de grote morele en financiële steun van de gehele Haagse arbeidersklasse en door het feit, dat slechts weinig onderkruipers bereid waren gevonden zich voor dit werk te lenen. Ook het moment waarop de staking uitbrak, n.l. juist bij het 700-jarig bestaan van Den Haag en de komende jubileumfeesten, waarvan ook het Haags Dagblad sprak als van een „zeer effectief gekozen moment“, deed de staking er zeer goed voorstaan en beloofde voor deze arbeiders volledige tegemoetkoming aan hun eisen. Toen de hoofdbestuurder de Later in de vergadering van 2 Aug. aandrang op onmiddellijke hervatting der werkzaamheden, riep de hele vergadering als uit één mond „nooit“ om even later, toen de voorzitter van de stakingsleiding, Touw, hetzelfde als „besluit“ der stakingsleiding mededeelde, deze mededeling zonder protest aanvaardde. Hier klopt iets niet zou men zo zeggen, en men is er niet, wanneer men zonder meer constateert, „de Later werd door de arbeiders niet vertrouwd en dit was met Touw wel het geval“.

Voor ons komt in de eerste plaats naar voren, dat het overgrote deel der arbeidersklasse op gegeven momenten weliswaar spontaan tot zelfactie komt, doch tevens toch meestal op een bepaald moment de leiding van zulk een actie wederom in handen stelt van de vakbeweging, of van enkelen, die men vertrouwt. We zagen ditzelfde bij verschillende andere grotere en/of kleinere conflicten en we hebben het nu wederom zien gebeuren. Dit zegt ons, en we hebben dit trouwens zo meerdere malen geformuleerd, dat de massa instinctmatig voelt, dat in de huidige en komende strijd, tot andere strijdmiddelen over zal moeten worden gegaan. Dat zij ook wel tot deze strijdmiddelen gedwongen wordt, doch dat deze strijdmiddelen niettemin niet bewust gebruikt worden. Dat men nog steeds op een gegeven moment teruggrijpt naar het oude en vertrouwde en daar dan weer een dankbaar gebruik van maakt.

Er komt echter naar onze mening ook iets anders bij. Overal waar de arbeiders in strijd zijn of gaan, zien we, dat de C.P.N. met haar pers, propagandisten etc. er bij is om door middel van een geraffineerde en demagogische publiciteit de indruk te wekken, alsof dit conflict min of meer door de C.P.N. georganiseerd en geïnspireerd is. Tot deze publiciteit alleen beperkt men zich niet. Waar mogelijk trachten ook C.P.-elementen zich in de stakingsleiding te wringen en van daaruit het conflict te beheersen. In de E.V.C. is haar dat reeds gelukt; in andere organisaties is zij in deze pogingen tot op heden nog steeds niet geslaagd. Dat wil niet zeggen, dat in die organisaties geen elementen werkzaam zijn, die bewust of onbewust in die richting werken. Komen nu de arbeiders buiten deze organisaties om tot strijd, dan tracht men in de leiding door te dringen. Op een gunstig moment tracht dan dit C.P.-element de strijd zo om te buigen, dat zij weer in de banen van de georganiseerde strijd terecht komt. Men probeert daarbij verschillende doeleinden te bewerkstelligen: a. aan te tonen, dat de C.P.N. over wezenlijke macht in het bedrijfsleven beschikt en als economische factor medetelt; b. dat C.P.N.-ers een dusdanig vertrouwen bij de arbeiders genieten, dat zij zelfs in staat zijn een ongeorganiseerde strijd weer in georganiseerde banen te leiden; c. in die organisaties gebruik te maken van de groeiende ontevredenheid tegen de inderdaad onbetrouwbare leiding, om zelf de leiding in handen te kunnen nemen en de arbeiders te suggereren „blijft in jullie organisaties. Het motief is dan, de organisaties zijn wel goed, doch de leiding deugt niet.“ Zorgt men ons voor een nieuwe en betrouwbare leiding en je zult zien dat het dan beter gaat“.

Precies op dezelfde wijze is het nu bij het Haagse tramconflict gegaan. Touw, C.P.N.-lid, was in de leiding van de „ongeorganiseerde“ actie doorge-

drongen. Misschien dat nog andere C.P.-elementen in de leiding zaten. Indien dit het geval is, zal dit toch ontkend worden, omdat zij niet als C.P.N.-ers doch als christelijk, katholiek of anderszins gekozen waren. Direct trachtte „De Waarheid“, zich van het conflict meester te maken, doch door de negatieve reactie van de massa der stakers was men gedwongen bakzeil te halen en zich per manifest daartegen te verklaren. Op de vergaderingen werd echter de ontevredenheid tegen de besturen aangewakkerd, om tegelijkertijd aan te sporen: „denkt er aan, blijft allen lid van je organisatie. Blijft georganiseerd naast elkander staan“. Bij de slot-apotheose op de ledenvergadering van de N.V. op Dinsdag 2 Aug. werd dus de staking weer in handen van de organisaties gespeeld en bij de stakers de indruk gewekt, dat alles wel goed zal komen, want dat verschillende leden van de huidige stakingsleiding in het nieuwe bestuur zullen komen.

Maar de tegenstrijd hebben we reeds in de pers kunnen lezen. Nauwelijks is het conflict geëindigd of het hoofdbestuur van de N.V. roeyert Touw en een dertiental anderen, die bij de staking als oppositionelen sterk naar voren zijn gekomen.

Een strijd om de macht, die ook hier weer op de rug van de arbeiders wordt uitgevochten. „De Waarheid“ slaat onmiddellijk alarm. Zij klaagt ach en wee over die slechte hoofdbestuurders, die kerkels als Touw op een dergelijke wijze behandelen. Laat men ons goed begrijpen, we willen hier niets ten nade van Touw als kameraad en klassestrijder zeggen. Hoewel we Touw persoonlijk niet kennen, weten we, dat hij in het afgelopen conflict hard gewerkt heeft en bij zijn mede-arbeiders als een harde werker bekend staat, doch juist van dergelijke elementen maakt de C.P.N. gebruik om haar gecamoufleerde doeleinden te verwezenlijken.

Lijsten circuleren nu om handtekeningen te verzamelen om een ledenvergadering te forceren en te bereiken, dat het afdelingsbestuur als onbetrouwbaar wordt geschorst. Het gelukt niet. Het hoofdbestuur zendt circulaire aan de leden, inhoudende de mededeling, dat ledenvergaderingen voorlopig niet zullen plaats vinden. Het contact met de leden zal schriftelijk worden onderhouden via het afdelingsbestuur, en meer van dat fraais.

De onrust onder de leden stijgt, men ageert, doch alles tevergeefs. Laten deze arbeiders nu één ding goed begrijpen: de vakbewegingsbureaucratie heeft op het apparaat beslag gelegd en het is hiermede hun organisatie geworden. Zelfs de meest straf georganiseerde oppositie zal er niet meer in slagen

deze organisatie aan de bureaucratie te ontfutselen. Maar al zou men daarin slagen en trachten deze organisatie weer om te bouwen tot een strijdorganisatie, dan nog zou men tegenover een andere tegenstander komen te staan, de staat, die de huidige organisatie in haar georganiseerd overleg niet kan missen. Bovendien ook de nieuwe leiders zouden niet de wil van de leden uitvoeren, maar ook zij zouden de leden door gebruikmaking van het organisme dirigeren.

De enige weg, die voor de strijd willende arbeiders open ligt is de weg waarop men bewust of onbewust de eerste wankele schreden gezet heeft, de weg van het zelfdoen. Zelf een strijdorganisatie opbouwen op de grondslag van hun bedrijf, zelf een eigen leiding van de meest betrouwbare kernen, het organisme stevig in eigen handen houden en met deze eigen bedrijfsorganisatie bouwen aan een betere toekomstmaatschappij. Er dient daarbij dus zorgvuldig voor te worden gewaakt, dat ook deze organisatie niet in handen komt van elementen, die dit apparaat in dienst trachten te stellen voor politieke doeleinden van de één of andere politieke partij. Deze opgave is moeilijk, wij weten het, niettemin is het, zoals we reeds zeiden, de enige weg.

Tussen Regge en Dinkel

Toen enkele maanden geleden bij het proefproces in Almelo bepaald werd, dat de textiel-fabrikanten, op straffe van gerechtelijke vervolging, verboden werd nog langer „zwarte lonen“ te betalen, was voor een ieder duidelijk, dat deze uitspraak benut zou worden niet alleen om elke gerechtvaardigde loonsaf te wijzen, doch ook om onder die dekmantel te trachten de lonen nog verder omlaag te drukken.

Inderdaad was de praktijk zo, dat wanneer een arbeider of groep van arbeiders met een eis tot verhoging van lonen naar voren kwam, de betreffende fabrikant zich op de borst sloeg en beweerde, dat het hem natuurlijk verschrikkelijk speet, dat hij heus wel bereid was aan de eisen tegemoet te komen, doch dat het hem onmogelijk was, omdat hij niet met de wet in conflict wenste te komen en geen vervolging wilde riskeren. En de textielarbeiders, verdeeld als zij helaas nog zijn, hadden dit huichelachtige excuus te aanvaarden, zij het dan onder verbeterde protest.

Er kwam langzamerhand echter meer. Het woord, het in de textielindustrie gevreesde woord, rationalisatie, ging weer opgeld doen. Er kwamen weer heren van bedrijfs-economische bureaus in de fabrieken, met hun bekende stopwatch en die

wisten dra te vertellen, dat de productie zeker nog belangrijk opgevoerd kon worden. Loonsverlaging kwam dus weer op het programma te staan. Neen, geen algehele loonsverlaging. Die Twentse textielbaronnen zijn heus zo gek niet, die kennen hun klantjes en die kennen ook de spanningen, die er onder het schijnbaar kalme oppervlak schuil gaan. Tengevolge van de lage loonsstandaard is het meer en meer gebruik geworden, dat vrouwen, en vooral ook gehuwde vrouwen, hun werk in de fabriek weer hebben opgevat. Naast hun zware taak als huisvrouw, als verzorgster van het gezin, moeten zij nu ook nog het zware werk in de fabriek verrichten. In ploegen, van 's morgens vijf uur tot 's middags half twee, of van half twee tot 's avonds tien uur.

Het heeft ook nog z'n goede zijde, dat er zoveel gehuwde vrouwen in de fabrieken werkzaam zijn. Want die werkende vrouw is natuurlijk de zwakke steen in het arbeidersgezin. De verdiensten van moeder worden nog zo fjid meegenomen, om noodzakelijke dingen aan te schaffen, die van het loontje van vader er anders nooit zouden komen. En op de lonen dezer vrouwen open nu de textiel-fabrikant zijn aanval. Op de textielfabriek „Twentina“ werd een loonsverlaging aangekondigd van circa 76.— per week. De lonen van 32 à 33 gulden per week zouden worden teruggebracht tot 26 à 27 gulden, terwijl voor de jongere meisjes, van 14 tot 16 jaar, een verlaging zou worden ingevoerd van circa 40%; van 16 tot 18 jaar 25%; van 18 tot 19 jaar 10%. Na de loonsverlaging zou dan de productie met minstens 20 tot 30% moeten worden opgevoerd.

Bij de Boekelose Stoomblekerij ging het weer anders. Daar bleek men wel genegen sommige lonen omhoog te brengen, doch dit zou dan ten koste van „te hoge“ lonen moeten gaan. Aan de fabriek zou deze „loonscorrectie“ niets mogen kosten. In beide gevallen zijn de meisjes en vrouwen in staking gegaan: een staking (we behoeven het bijna niet eens te vermelden), die niet door de organisaties wordt gesteund en dus „wild“ wordt genoemd.

Bij Jannink heerst eveneens onrust. Er is reeds met staking bedreigd en zo zien we de arbeiders in alle fabrieken zich langzamerhand weer gereed maken tot de strijd. Op steun van de zijde der organisaties zal in de meeste gevallen wel weer niet gerekend kunnen worden en dus geldt ook voor de textielarbeiders nog steeds de noodzaak, zelf een eenheid op te bouwen. Een eenheid, die pal zal staan in de strijd, die ongetwijfeld binnen kortere of langere tijd zal uitbarsten. In vele fabrieken voelen nu reeds verschillende arbeiders goed aan, dat geprobeerd wordt de arbeid zowel

De valuta-oorlog in Duitsland

Het onderstaande is het eerste deel van een artikel, dat we aan een tijdschrift van Duitse kameraden ontleen. Wij brengen dit voornamelijk, omdat het voor de revolutionaire arbeiders van het grootste belang is, te weten, wat er in de hoofden van de revolutionairen in Duitsland omgaat, en zeer zeker met betrekking tot de Berlijnse kwestie. Op de inhoud hebben we echter nog wel een en ander aan te merken, daarom zullen we in ons volgend nummer, tegelijk met het tweede deel, de discussie hierover openen.

BAKKELEIENDE GEALLIEERDEN - EEN VERWARDE ARBEIDERS-KLASSE.

Men schrijft ons uit Berlijn:

De maandenlange stille economische oorlog tussen de „geallieerden“ is nu in een scherper en luiderachtiger stadium gekomen. De reorganisatie van de valuta, die door de Westelijke mogendheden in hun Duitse bezettingszones is aangekondigd, heeft daartoe de uiterlijke aanleiding gegeven. De militaire administratie der Sovjets heeft op dit eigenmachtig handelen van zijn „bondgenoot“ geantwoord in dezelfde taal van de oude machtspolitiek: een reorganisatie van het geld in het door

van de gehuwde als de ongehuwde vrouw te gebruiken, als wapen in de strijd tegen de mannelijke arbeiders. Zij stellen zich dan ook zonder voorbehoud achter de strijdende vrouw en trachten, waar mogelijk, steun te bieden. Laten zij dan nu ook de noodzaak beseffen, zich op de meest intensieve wijze voor te bereiden en over te gaan tot kernvorming in de bedrijven. Eigen organisatie in de bedrijven nu, laat dit in de komende periode de leuze zijn, welke in alle fabrieken aan de orde moet worden gesteld.

de Sovjets bezette gebied, uitdrukkelijke weigering de D- of B-Mark te erkennen en sluiting van de transportwegen te land en te water naar Berlijn voor de Westelijke mogendheden.

Door de maatregelen van de Sovjet-Russische hoge legerleiding zijn de Westelijke sectoren van Berlijn in feite geblokkeerd en kunnen de voor het leven noodzakelijke aanvoeren alleen over de Anglo-Amerikaanse „luchthbrug“ in stand worden gehouden. Dat dit voorlopig alleen een onvoldoende noodhulp is, bewijzen de radicale stroom- en gasbeperkingen, de verkeersbeperkingen, het stilleggen van bedrijven en niet in de laatste plaats de distributie-moeilijkheden in de Westelijke sectoren van Berlijn. De militaire administratie der Sovjets heeft weliswaar verklaard een „voldoende verzorging van geheel Groot-Berlijn uit eigen middelen te waarborgen“. Maar dit aanbod verandert niets aan het harde feit, dat de valuta-strijd met de bakkeleiende „geallieerden“ thans op de rug — neen, op de maag van 2,2 miljoen Berlijners wordt uitgevochten.....

Dat zo een — zelfs voor de na-oorlogse verhoudingen in Duitsland, eenvoudig helse toestand — die, wanneer zij langer duurt, tot de somberste verwachtingen aanleiding geeft — de gemoederen in Berlijn, in de zones en ook elders in de grootste opschudding brengt, is vanzelfsprekend. Wie draagt de schuld voor de blokkade van Berlijn?

Zowel de Westelijke mogendheden als de Sovjet-Unie stellen de andere „bondgenoot“ verantwoordelijk voor het nu openlijk uitgebroken conflict. En de van de plaatselijke bezettingsmogendheden afhankelijke radio-commentatoren, partijleiders en dagblad-directeuren nemen gehoorzaam de politieke leuzen van het opdrachtgevers over en roeren op koortsachtige wijze de propagandatrommel voor West of Oost. Alles schijnt zo zonneklaar te zijn in het licht van de ogenblikkelijke bezettingspolitiek — en wordt toch door alle officiële inlichtingen-centrales en hun half-officiële menings-fabrikanten in een dikke nevel van belangenpolitiek gehuld.

Want de objectieve waarheid is: Er zijn in de valuta-oorlog van de geallieerden geen schuldigen aan de ene kant en onschuldigen aan de andere kant. Integendeel, het is een feit, een onomstotelijk feit, dat de bezettingsmachten nu reeds drie jaren lang strijden om de praktische uitvoering van de besluiten van Potsdam — en elk van de vier partners heeft hierbij toch niets anders gedaan, dan de overeenkomsten van Potsdam in feite te torpederen! Zij allen, de Russische, Amerikaanse, Britse en Franse militaire gouverneurs hebben (verschillend in methode, maar in principe gelijk) in de eerste plaats een politiek gevolgd van het maken van oorlogs buit en daarbij de besluiten van Potsdam overeenkomstig hun eenzijdige natio-

Vervolg op pag. 4, 2e kolom

Geef het Vollood en Spelen

Een Amsterdams kameraad schrijft ons:

Amsterdam steekt zich in feestgewaad. Lanen grachten, straten en pleinen ziet men de arbeiders druk doende, de stad een feestelijk aanzien te geven. Een Koningin gaat met pensioen, een andere Koningin maakt het werk over. Dat is een gebeurtenis, die niet ongemerkt voorbij mag gaan.

Dag en nacht wordt er door honderden arbeiders gewerkt in koortsachtige haast, om alles in gereedheid te brengen voor het welslagen van het grote feest.

Duizenden en nog eens duizenden gulden worden er aan besteed, wagon-ladingen hout worden aangevoerd, honderden balen textiel verlaten de fabrieken, duizenden gloeilampen worden aan kerken en officiële gebouwen gedraaid, kilometers elektrische kabels slingeren zich langs de grachten en gevels, en de Nederlandse bossen worden beroofd van hun groen, dat met scheepsladingen de stad binnenkomt. De zakenlui wijven zich in de handen, hun gezichten glunderen van voldaanheid, want zoete winsten wachten hen.

De bourgeoisie kijkt tevreden op haar werk neer. Zij heeft de troeven op tafel gelegd en strijkt mee de winsten op.

Er kan niets meer verkeerd gaan. De voorbereidingen zijn in volle gang en alles werkt mee aan de volksverdomming en de massa-begoocheling.

Straks schuifelen uitgebuide slaven, bijkans stikend in hun eigen opwarrelende stof, over de Kal-

verstraat en Nieuwendijk, voortsjokkend en zich vergapend aan het sprokjesachtige licht en de oranje versierde gevels.

Geleide economie en na-oorlogse aanpassing hebben de arbeidersgezinnen in de grootst mogelijke moeilijkheden gebracht. De lonen houden in geen enkel opzicht gelijke tred met de prijzen. Die voor het levensonderhoud betaald moeten worden. Veel arbeidersvrouwen moeten mee uit werken gaan, om aan te vullen wat de man aan loon tekort heeft.

Waar dat niet kan, door kleine kinderen of ziekte, worden de schulden, die noodwendig gemaakt moeten worden, een loden last voor de huisvrouw.

In Duitsland is de ellende nog groter. In Palestina sterven vrouwen en kinderen van honger. In Indonesië woedt de oorlog. In Griekenland vechten de opstandelingen in verbeten woede tegen de oprindende legers der bezittende klasse. In Amerika worden stakingen verboden. In Rusland zitten de concentratiekampen vol mensen, die zich verzetten tegen de heersende kliek. De atoombom wordt vernieuwd en beproefd. De vrede is nog ver te zoeken en de derde wereldoorlog werpt z'n schaduw vooruit in de vorm van schermutselingen in

en om de sectoren van Berlijn en elders.

In een wereld, grenzende aan krankzinnigheid, maakt Nederland zich op, om feest te vieren. Maar zelfs bij dit komende feest verloochent de heersende klasse haar ware karakter niet. Hoogtepunt zijn o.a. een vlootrevue waarin het oorlogsmonster nog eens duidelijk aan ons gedemonstreerd wordt. Duizenden en nog eens duizenden zullen het schouwspel gadeslaan, vergetende, dat dit zelfde monster ons zes jaar lang in de diepste ellende heeft gestort. Honger, vernieling, dood en verderf zagen wij in die periode om ons heen. Europa veranderde in een grote puinhoop.

Maar op de puinhopen van deze wereld organiseert de bezittende klasse haar feesten, die de massa's benecvelen, ze van de werkelijkheid afhouden en klaarmaken voor een nieuwe slachting.

De dagbladders van links tot rechts is druk bezig het hare bij te dragen de volksverdomming in de hand te werken, en in de roes van de komende oranjezweifel gaat de gehele journalistenwereld overstag. Alles is ingeschakeld om de arbeidersklasse van Nederland haar werkelijkheidszin te doen verliezen en haar mee te sleuren in de oranjeboven-jool.

In kroegen en danskitten, in dichtbevolkte stra-

ten en pleinen, zullen de feestvierenden brallen en brullen tot de kelen schor en rauw klinken, maar vergeten zullen ze voor een ogenblik de harde werkelijkheid van hun somber bestaan. Hun kinderen getooid worden met oranje en rood, wit, blauw, niet begrijpende de funeste invloed die daarvan uit zal gaan. Maar vergeten, vergeten is de allesoverheersende gedachte van de massa in de komende dagen. Vergeten wil ze haar grauwe bestaan en de dagelijkse aleur van het leven.

Dit is de speculatie van de heersende klasse, die in dat opzicht ervaring heeft.

Immers, de machinerie van de algemene uitbuiting en onderdrukking gaat voort met de regelmaat van een uurwerk. Daarbij geldt, waar men thans niet in het openbaar over spreekt, dat elke improductiviteit moet worden vermeden, in het belang van „de wederopbouw“.

Na de roes komt de ontzuivering en worden wij allen in de harde werkelijkheid teruggeslingerd.

Wij hopen dat straks de bezinning zal komen en onze klasse het ware karakter van de bourgeoisie beter gaat begrijpen. Dan zal het haar duidelijk worden, dat dergelijke nationale feestelijkheden, onder het mom van nationale eenheid, de arbeiders afhouden van de strijd voor hun eigen klassebelang. Want alleen door harde strijd kan aan dit verschrikkelijke kapitalistische stelsel een einde worden gemaakt.

Maar met het loonpeil bemoeide de overheid zich niet. Dit loonpeil immers was gevolg van vrije overeenkomst en hield natuurlijk verband met de arbeidsmarkt.

Wanneer de arbeidersklasse zich in de klassenstrijd sterker gaat organiseren, ontstaan tussen de wergevers, of werkgeversorganisaties en anderzijds vakorganisaties, de eerste collectieve contracten, waarin minimum-lonen worden vastgelegd. Als vervolg daarop, komt in 1927 de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst tot stand, waarin o.a. werd bepaald, dat werkgevers die rechtstreeks of door hun organisatie een collectieve arbeidsovereenkomst hadden aanvaard, verplicht waren, al hun arbeiders onder de in die overeenkomst vastgestelde arbeidsvoorwaarden te laten werken.

Zij mochten dus met hun arbeiders geen afwijkende condities treffen. Een en ander betrof, zoals gezegd, steeds de minimum-arbeidsvoorwaarden. Het was wel geoorloofd betere voorwaarden aan te gaan. Daarna kwam in 1937 nog een nieuwe wet tot stand, waarin de mogelijkheid werd geopend, dat de Minister van Sociale Zaken een collectieve arbeidsovereenkomst verbindend verklaarde voor alle, georganiseerd of niet georganiseerd zijnde, arbeiders van een gehele bedrijfstak. Kwam zo een verbindend-verklaring tot stand, dan werd dus de overeenkomst verheven van een burgerrechtelijke overeenkomst tot een publiekrechtelijke. Maar altijd bleef de mogelijkheid, dat men vrij was meer te betalen. Men kan dus zeggen, dat het geheel nog steeds het karakter had van bescherming van het arbeidersbelang, al was in de loop van de tijd de vakbeweging al meer en meer in handen geraakt van de bestuurders, die het beginsel van de klassenstrijd vervingen, door dat van overleg. Een verdere stap deed de wetgever, toen zij in 1923 de Arbeidsgeschiedenwet invoerde, met het stelsel van Rijksbemiddelaars en Bijzondere Bemiddelaars, deze laatste, indien partijen daarom verzochten. Hoewel de vrijheid bleef bestaan de adviezen van de bemiddelaars aan de laars te lappen, werd weldra de gewoonte, dat partijen zich verbonden de uitspraak van de bijzondere bemiddelaars als bindend te aanvaarden.

Zo was de toestand bij het uitbreken van de tweede wereldoorlog. Nog steeds gold als principe, dat het hierbij ging om minimumvoorwaarden.

Wat gebeurde na 1945?

Men moet dit alles goed in het oog houden, wil men begrijpen hoeveel er veranderd is sedertdien. Laten wij duidelijk zijn: in de wet is niets gewijzigd. Maar, onder invloed van de nazi-ideologie en de structuurwijziging van het kapitalisme is de regering Schermerhorn—Drees en later die van Beel—Drees er praktisch toe overgegaan, de hele oude toestand op te ruimen. De na-oorlogse democratieën achten het geoorloofd, bij een eenvoudig Koninklijk Besluit, het „Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945”, deze hele

vroegere praktijk op haar kop te zetten. Dit besluit is in feite toepasselijk op alle arbeidsovereenkomsten. Wat werd daarin nu vastgelegd? Er werd een „College van Rijksbemiddelaars” ingesteld, dat niet meer bemiddelt, maar bindende regelingen stelt, op grond van algemene aanwijzingen, die zij krijgt van de Minister van Sociale Zaken. Deze bindende regelingen zijn niet meer „minimumlonen”, maar maximumlonen. De partijen bij een Collectieve arbeidsovereenkomst moeten eerst afwachten, wat het College van Rijksbemiddelaars aan bindende loonregelingen meent te moeten vaststellen. Dit College wint dan vooraf advies in bij de „Stichting van de Arbeid”. De Minister van Sociale Zaken bepaalt dus in het algemeen de hoogte van het loonpeil. Als norm geldt daarvoor nog steeds 125 % van het loon voor gelijksoortige arbeid in Mei 1940, of 115 % van dat van October 1942. Ook individuele loon- en arbeidsvoorwaarden behoeven de goedkeuring van het College van Rijksbemiddelaars, die deze ook naar de gegeven maatstaf beoordelen.

Is het teveel gezegd, wanneer wij vaststellen, dat de arbeiders, wanneer zij met deze methode vrede nemen, geen cent meer hebben in te brengen? Wordt het daardoor verklaarbaar, waarom de „Rijksbemiddelaars” bij een eventuele actie steeds de eis aan de arbeiders stellen, „eerst weer aan het werk, dan zullen „wij” oordelen”? De arbeidskracht, en dus de arbeiders, moeten beheerst worden.

Is het teveel gezegd, wanneer wij vaststellen, dat organisaties, die zich in dit systeem inschakelen, geen strijdorganisaties van de arbeiders meer kunnen zijn?

Is het teveel gezegd, wanneer wij vaststellen, dat dit fascistisch sociaal-regime ten doel heeft, de wederopbouw van het Nederlandse kapitalisme binnen de Amerikaanse invloedssfeer, te bewerkstelligen door verscherpte uitbuiting van de totaal onmondig gemaakte arbeidersklasse?

Is het teveel gezegd, wanneer wij vaststellen, dat vader Drees, dictator Drees is?

Maar het kapitalisme is een klassenmaatschappij en de strijd zal blijven. Alleen... de arbeiders zullen moeten leren begrijpen, dat zij die strijd nu moeten voeren onder gans andere verhoudingen. En daar ligt mede onze taak.

De valuta-oorlog in Duitsland. Vervolg v. pag. 3.

nale belangen uitgelegd. Deze economische roof van Duitsland moest onvermijdelijk de grondslag van het bestuur door de vier mogendheden ondermijnen, het geallieerde controle-mechanisme politiek verlammen en tenslotte onder de druk van de wereldpolitieke tegenstellingen tussen Oost en West tot eigenmachtig handelen van de beide machtsgroeperingen in hun Duitse invloedsgedebieden leiden.

De huidige toestand in Duitsland wordt iedereen onmiddellijk duidelijk, zodra men van de werkelijke oorzaken uitgaat en niet in de nevel van de politieke demagogie van de bezettingsmachten rondtast. De bakkeleisende „geallieerden” hebben in ge-

lijke mate schuld aan het tegenwoordige conflict, schuld aan hun valuta-oorlog. En het zou een politieke haarkloverij zijn, om op grond van de in Berlijn toegepaste methoden, de ene of de andere macht in sterkere of in geringere mate verantwoordelijk te stellen. We hebben in dit blad het staatskapitalistische karakter van de Sovjet-Unie reeds zo dikwijls belicht, dat we niet onder verdenking zullen staan, de Sovjet-Russische machtspolitiek in enig opzicht te idealiseren. Maar niemand moet zich verbeelden, dat de generaals Clay, Robertson en Koening thans in Berlijn niet even radicale blokkade-maatregelen zouden treffen, wanneer ze zich in de positie van maarschalk Sokolowsky zouden bevinden. Hoe paradox het ook is: in het Berlijnse conflict wordt juist volgens het beroemde woord van Clay reeds „zonder glacé-handschoenen” gestreden, het gaat hier om de voorrang in machtspolitieke belangen en slechts in de laatste plaats om de volledige verzorging van de burgerbevolking. De verwijzing naar „technische moeilijkheden” is niets dan een elendig bedrog wanneer men bedenkt, dat gedurende de laatste oorlogsmaanden onder veel ongunstiger omstandigheden dagelijks meer dan duizend vliegtuigen boven Duitsland cirkelden. Beide machts-groeperingen, USA—Engeland, zowel als de Sovjet-Unie, hebben immers in hun valuta-oorlog in het geheel geen belang bij een normale levensmiddelenvoorziening van Berlijn. Integendeel: beide gebruiken in het Berlijnse touwtrekken behalve propaganda-bluf ook doelbewust het brood als politiek drukmiddel, om de massa's kneedbaar te maken. Zij allen, de beheerders van de Anglo-Amerikaanse rozijsenbrommers en de Sovjet-Russische graanmakelaars, blazen thans als echte farizeërs de trompet voor de door hen gemonopoliseerde „humaniteit”. Wanneer echter morgen in de overhitte atmosfeer het beruchte „eerste schot” zou vallen, dan zullen zij weer, evenals in de lente en zomer van 1945, in koelen bloede hun superbombardements-vliegtuigen en Stalinorgels zonder „technische moeilijkheden” op de woonwijken loslaten.....

(Wordt vervolgd.)

Bij Uitgeverij „De Vlam”

Postbus 7046, Amsterdam Z-II

zijn verkrijgbaar:

P. Aarts, De Arbeidersraden, geb. f. 3,90	
Idem, Gebrocheerd, deel I.	1,25
Idem, deel II.	2,-
Van Slavenmaatschappij tot	
A. smacht.	0,90
Inauguraal adres, een open brief aan	
alle hand- en hoofdarbeiders der	
wereld.	0,02
Spartacus en de verkiezingen ...	0,05

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. 1,50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

EEN MISLUKKING?

De oprichting van de Onafhankelijke Vakbeweging (O.V.B.) in Maart van dit jaar hebben wij begroet als een mogelijkheid, dat de Nederlandse arbeidersbeweging de eerste organisatorische stappen zou doen, om te komen tot vernieuwing van inzicht, strijd en organisatie. Dat betekende zeker niet, dat wij destijds bij het uitspreken van die hoop, alles op één kaart zetten, die van de O.V.B. Wij zagen er slechts één van de mogelijkheden in. Immers, de nieuwe posities waarin, als gevolg van de verregaande structurele veranderingen van het kapitalisme, de arbeiders de laatste tientallen jaren zijn komen te verkeren en die zich op buitengewone wijze na het einde van de tweede wereldoorlog openbaren, dwingen de arbeiders tot nieuwe vormen van verweer. En nieuwe vormen van verweer, waaronder wij dus verstaan een groeiend eendrachtig verzet van de arbeiders zelf vanuit hun basis, het bedrijfsleven, voeren op den duur onherroepelijk tot nieuwe vormen van organisatie. Dat kan in de aanvang voeren tot maar tijdelijk bestaande organisaties, zoals actie-comités van de gezamenlijk optredende bedrijfspersonelen, maar gaande weg moet dit leiden tot het inzicht, dat in de nieuwe komende strijd blijvende organisatie gewenst is.

Voor een deel is wellicht toch dit latente (sluimerend) inzicht de oorzaak van dat zoveel stakingen, uitgaande van de arbeiders, zelf na korte tijd terug vallen tot het overdragen van de leiding aan de door hen als blijvend geziene vakbeweging. Even zoveel malen als dit gebeurt, blijkt evenwel, dat zij daarmee niet alleen hun eigen wil en macht hebben afgestaan, maar ook dat deze vakbeweging in de linies van de klassenvijand staat, de staking en actie afbreekt en zich aansluit bij de georganiseerde kapitaal-macht. Dit inzicht moet dus wel uit de ervaringen, opgedaan in de klassenmaatschappij, groeien.

Dat vindt echter toch nog maar in stappen plaats. Niet overal gelijktijdig en ook niet ineens, tenzij in bepaaldelijk revolutionaire periodes. Van dit „niet

ineens” is de O.V.B. — evenals trouwens in de aanvang de Eenheidsvakbeweging, toenmaals E.V.B. — een typisch verschijnsel. Men voelde dat de oude organisaties geen eigenlijke klasseorganisaties meer waren en ging over tot het vormen van nieuwe. Maar de gehele klasse bezit dan nog niet de rijpheid van inzicht om radicaal te breken met de oude inzichten en structuur van organisatie en zelfs, diegenen die aan het nieuwe gaan werken zijn niet zover. Direct komt dat tot uitdrukking in het kiezen van de naam „vakbeweging”. Maar het blijft niet bij de naam. Ook het wezen van de nieuwe organisatie is met duizenden vezelen verbonden aan de traditionele begrippen. Met allerlei nuances treedt dat vanzelfsprekend aan de dag.

In de meeste gevallen is het duidelijkste symptoom van het nog niet principieel veranderde inzicht, dat ook de nieuwe organisatie is opgebouwd — hoe vreemd dat ook klinkt — van boven naar beneden. Zij die aan de top van de organisatie staan, de bestuurders of leiders, besturen en leiden het gehele organisme en dus ook de leden, die onbekwaam worden geacht om alles te overzien en aanvankelijk de adviezen, later de opdrachten van de leiding maar moeten volgen. Het is dus organisatie over de arbeiders, gebaseerd weliswaar op hun aantal, maar tegelijk op hun onmacht.

Onder de nieuwe maatschappelijke verhoudingen zijn voor de nieuwe klassebewegingen van de massa twee punten opvallend. Het eerste is, dat de organisatie van de strijd het bedrijf als grondslag moet hebben. Het tweede punt, dat echter eerst veel later aan de arbeiders duidelijk wordt is, dat van het zelf doen en het zelf in handen houden. Maar juist dat laatste is het wezenlijke. De kwestie van de organisatie per bedrijf gaat daarom makkelijker, omdat deze ontwikkeling ook ligt in de lijn van het kapitalisme. Organisatie van het economisch leven in het kapitalisme moet immers ook uitgaan van het bedrijfsleven en de plannen inzake Publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie gaan daarvan dan ook

allen uit. Zo is het dus begrijpelijk, dat ook de oude vakbeweging, die zich onderdeel maakt van het georganiseerde kapitalisme, steeds meer neigt tot een organisatievorm, die uitgaat van het bedrijf. Maar verandert er verder niets, en dat is het geval met de oude beweging, dan is dit systeem alleen meer geschikt om de arbeiders te onderwerpen. Het is dus zaak, duidelijk onderscheid te maken tussen Onafhankelijke Bedrijfsorganisatie door de strijdende arbeiders zelf en Bedrijfsorganisatie over de arbeiders, ten einde hen in te schakelen in het georganiseerde kapitalisme. Dat laatste zal in de toekomst vooral een deel zijn van het streven naar Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie, of duidelijker gezegd Staatsrechtelijke bedrijfsorganisatie. Waar het ons duidelijk is, dat de Staat een werktuig is van de heersende klasse, blijkt het, dat inschakeling in dit soort bedrijfsorganisatie betekent onderwerping van de arbeidersklasse aan net zich organiserende kapitalisme.

Wat wij dus willen zeggen is, dat we steeds in het oog moeten houden, dat van bedrijfsorganisatie zo maar door revolutionaire arbeiders geen ideaal kan worden gemaakt.

De ontwikkeling van de O.V.B.

Wanneer wij er kennis van nemen, dat het Landelijk Comité, van de O.V.B. dat wel gelijk mag worden gesteld met de landelijke leiding van die organisatie, bij zijn thans gepubliceerd ontwerp Statuten en Reglementen als naam van het nieuwe verbond voorstelt „Algemeen Verbond van Bedrijfsbonden”, dan kunnen wij dus, ook al verdwijnt het woord „Vakbeweging”, daarover op zichzelf niet geestdriftig zijn. De verdere kennisgeving van de inhoud van het ontwerp leert ons, dat de bedoeling van de leiding is van de O.V.B. een gewone vijfde vakcentrale te maken. Al hun vroeger gedane uitspraken, dat een dergelijk voor-nemen niet bestond, omdat daaraan niet de minste behoefte was en dat de O.V.B. in dit geval al bij voorbaat als een mislukking moest worden beschouwd, zijn daarmee teniet gedaan.

Als klink-klaarste bewijs daarvoor is aan te voeren, dat in art. 3 van de statuten wordt vastgelegd, dat de O.V.B.